

Bernolák

2/2020

www.bernakovo.sk

ročník XXVI

ZUŠ

Činnosť žiakov počas pandémie

strana 2 – 3

Nový územný plán

Koniec nelogickej výstavby

strana 7

Čierne skládky

Ani Bernolákovo sa nevyhlo čiernym skládkam

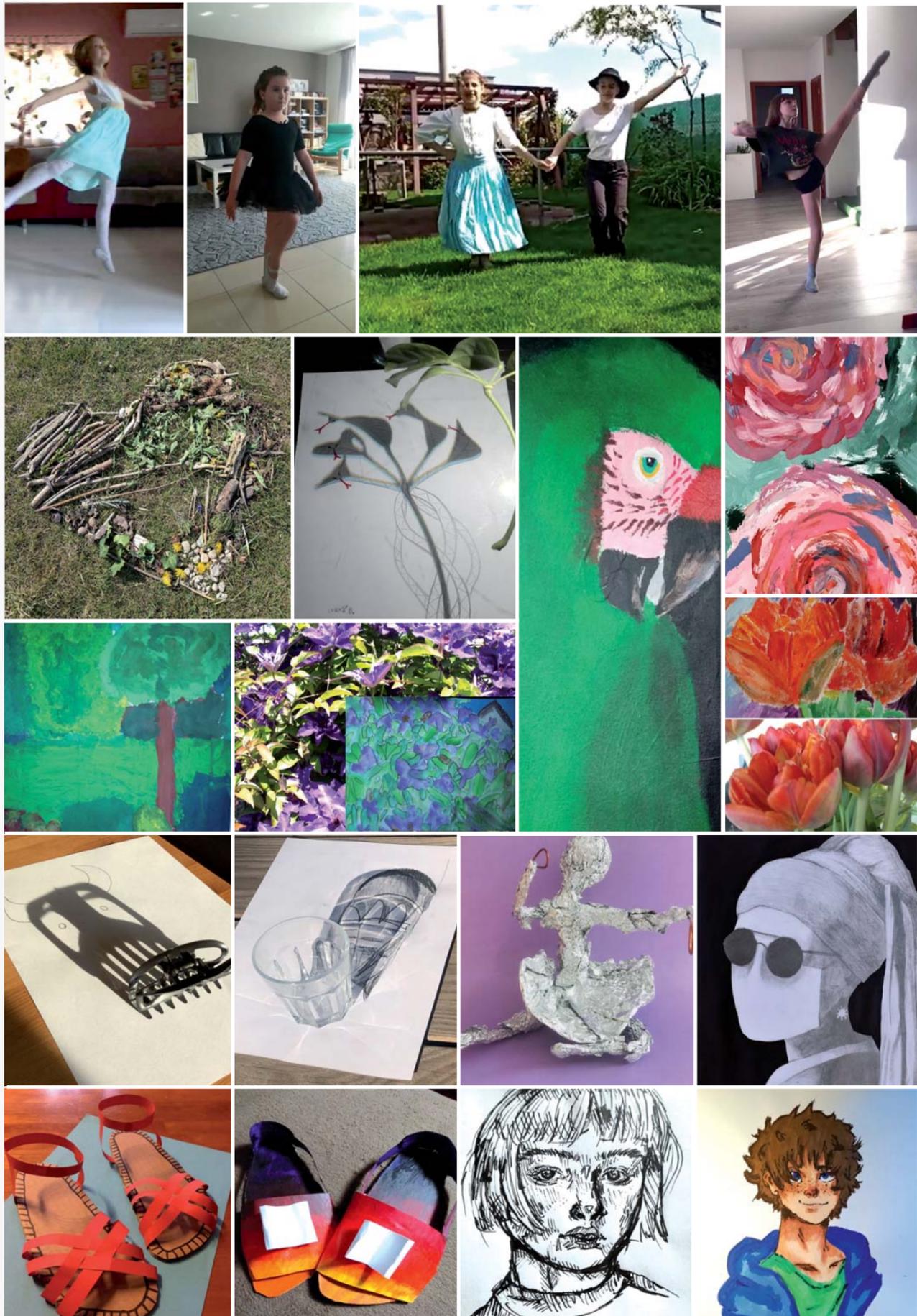
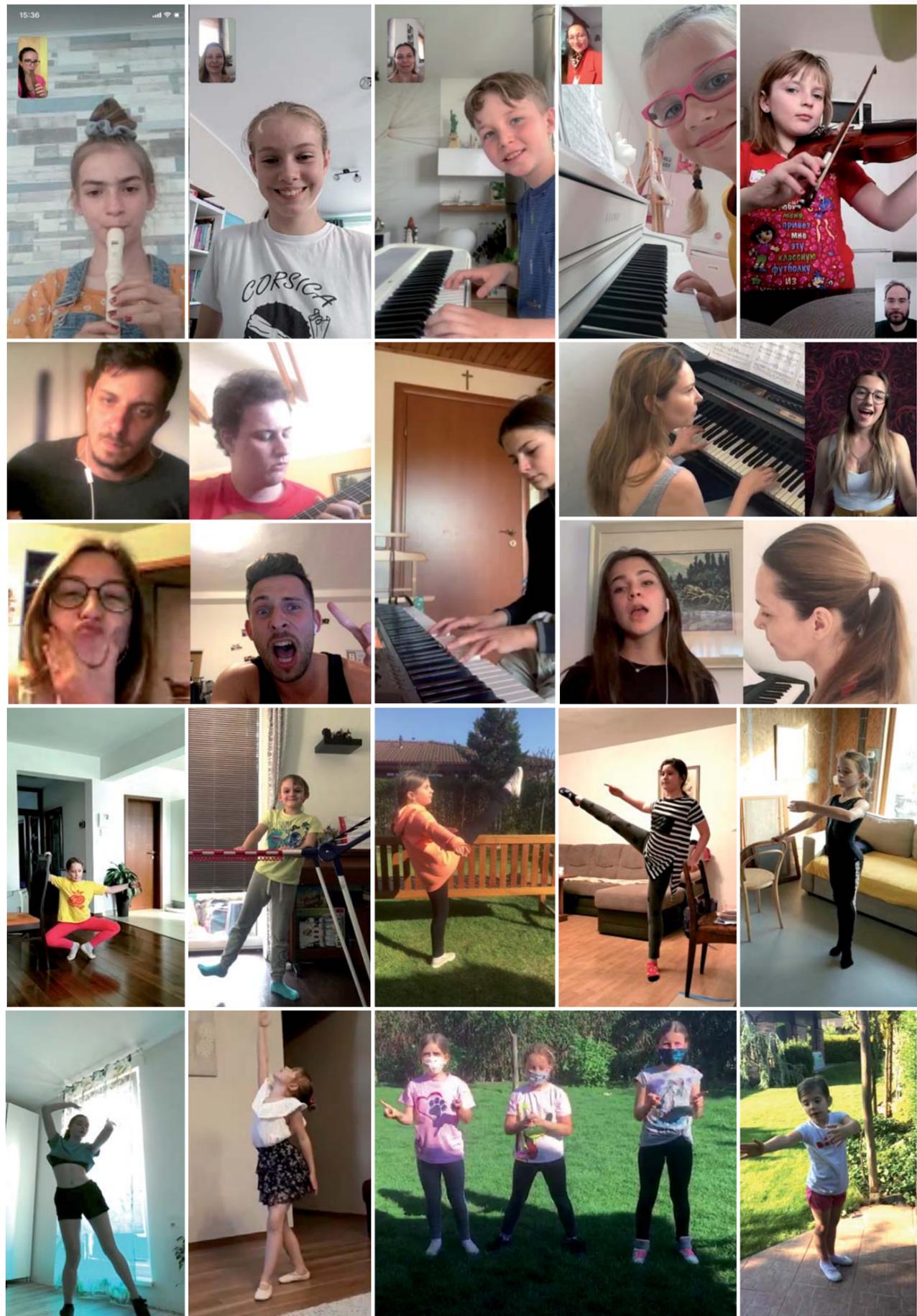
strana 8

Dobrovoľní hasiči

Počas pandémie boli v prvej línii, teraz hľadajú nových členov

strana 13

ČINNOSŤ ŽIAKOV ZUŠ POČAS PANDÉMIE

KORONAVÍRUS ROZVOJ ŽIAKOV NA ZUŠ NEZASTAVIL

Vážení spoluobčania, všetci sme boli od 9. marca tohto roku nedobrovoľne postavení pred vážny problém – hrozbu šírenia doteraz nepoznanej epidémie. Brány škôl sa zatvorili a každý čakal na vývoj situácie. Už o niekoľko dní všetci zistili, že vyučovanie sa do „starých koláží“ tak skoro nevráti. Bolo nutné začať pracovať inak. Väčšina našich pedagógov si už po týždni našla nový spôsob práce so svojimi žiakmi.

V hudobnom odbore učítelia začali využívať rôzne aplikácie – WhatsApp, Skype, Viber, Messenger, Shared Screen, Youtube, Musescor ale aj klasické telefonáty. Na sťahovanie notového materiálu využívali bezplatné aplikácie alebo zakúpené – napríklad Scribd. Pracovný čas sa rozšíril o ďalšie činnosti – skenovanie notového materiálu a jeho následné zasielanie mailom. Pre vypracovanie skladby pedagógovia zaslali ďalšie verzie skladieb – s farebne vyznačenými chybami, prstokladom, dynamikou, pedálom, aby diéta doma nebolo hneď preťažené množstvom informácií. Učítelia nahrávali celé skladby alebo obtiažne úseky vo viacerých druhoch tempa a následne ich posielali žiakom ako vzor na domáce cvičenie. Nakoľko videohovory často skresľovali silu a čistotu zvuku, rodičia alebo žiaci sami nahrávali do telefónov svoje domáce výkony a zaslali pedagógom zvukové nahrávky. Učiteľ po viacnásobnom vypočutí zapisoval zistené nedostatky a posielal ich formou mailu alebo sms správy rodičom alebo žiakovi. Korepetítori nahrávali klavírne sprievody s metronómom v rôznych tempách a zaslali učiteľom hlavného predmetu – vhodné verzie potom boli zaslané žiakom na domácu prípravu. Pani učiteľky huslí a violončela pravidelne prichádzali naladiť

žiakov nástroje. Viacerí pracovali aj počas sviatkov a víkendov na základe dobrovoľnosti.

Učítelia výtvarného odboru pokračovali po zatvorení škôl dištančnou formou vzdelávania svojich žiakov. Pomocou vytvorených pracovných listov na dané témy, náučných videí, prezentácií a ukážok prác pracovali deti poctivo na sebe doma. Práce učítelia konzultovali a po zriadení galérie na facebooku výtvarného odboru tie najlepšie zverejňovali v online galérii našej ZUŠ. Uvedomujeme si, že orientácia v tomto novom spôsobe učenia predstavuje mnoho výziev, ktoré sú pre všetkých, ktorých sa to týka, nové. Ďakujeme preto všetkým našim deťom a ich rodičom, ktorí s našimi pedagógmi vytrvalo pracovali počas presunutia výtvarného odboru do online prostredia.

Tanečný odbor aj v čase pandémie koronavírusu pokračoval vo svojej rozbehnutej práci ďalej. Pán učiteľ sa prihovárať svojim žiakom a ich rodičom cez sociálne siete a chat. Pracovali každý týždeň na novej téme a hlavne to bola výzva pre žiakov pokúsiť sa bez dohľadu pedagóga splniť zadané úlohy. Prešli si cvičením klasického tanca pre štvrtý ročník, ktorý mal mať tento školský rok malé absolventské skúšky. Ale i nižšie ročníky prešli klasickými cvičeniami, nakoľko je to základ v držaní tela, rytmu a dispozícii. Deti cvičili v izbách, chodbách, domoch, bytoch i na záhradách. Vynaliezavosť nemala hraníc. Fotografie z gymnastických polôh vznikali hlavne vo vonkajšom prostredí, kam to každého ťahalo, akonáhle nastali teplejšie dni. V tomto období, keď celá spoločnosť ostávala doma, prebehol Svetový deň tanca, ktorému každý rok patrí 29. apríl. Deti si vlastnými improvizáciami

a choreografickými celkami učili tento pre nás skvelý sviatok. Počas tohto obdobia si mali možnosť pozrieť premiéry viacerých baletných a tanečných predstavení. Boli to hlavne prenosy na sociálnych sieťach väčšinou sprístupnené len na pár hodín. (Veľké divadlo v Moskve, Mariiiske divadlo v Petrohrade i predstavenie SĽUKU v televízii). Covid-19, karanténa, presunuté viaceré predstavenia žiakov literárno-dramatického odboru. Prázdna sála, chodby aj triedy. Všetci doma. Úlohou učiteľa je, aby online hodiny boli približne také, aké sú v triede, ale bohužiaľ, emócia cez slúchadlá neprechádza tak ako „naživo“. Aj napriek terajším obmedzeniam si našli cestu, ako predsa len ďalej viesť a ďalej na sebe pracovať. Všetko cez online, ktorý je nesmierne obmedzujúci. Aktívni žiaci však aj v tomto negatívnom období dokázali vytvoriť malé dielka, ktoré vyžarujú množstvo pozitívnej energie. Spolu so svojimi pedagógmi naďalej pracovali na opakovaní textov zo scenárov hier, ktoré sa kvôli karanténe budú realizovať v budúcom školskom roku a vytvorili aj viacero spoločných malých projektov, ktorými sa ich učítelia snažili motivovať počas tohto neľahkého obdobia. Mnohí naši žiaci počas karantény nemali možnosť iných voľnočasových aktivít, preto sa viac venovali hre na hudobný nástroj, kresbe, maľbe, tancu, spevu a získali tak obdivuhodné technické zdatnosti, ktoré budú môcť preukázať na školských a mimoškolských podujatiach. Všetci sa už veľmi tešíme na spoločné stretnutia, osobné rozhovory a úsmevy nielen cez telefón, ale najmä na ozajstné živé umenie, ktoré je našim poslaním.

Mgr. Jarmila Bošková
riaditeľka ZUŠ a kolektív pedagógov

UZNESENIA ZO 6. ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA ZO DŇA 11. 2. 2020

Uznesenie č. 5/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu berie na vedomie kontrolu plnenia uznesení a vybavenia interpelácií z 5. zasadnutia obecného zastupiteľstva konaného dňa 10. 12. 2019.

Uznesenie č. 6/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu schvaľuje návrh plánu kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na I. polrok 2020.

Uznesenie č. 7/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu berie na vedomie Správu o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce za rok 2019.

Uznesenie č. 8/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu berie na vedomie Správu o výsledku kontroly účtovných dokladov z hľadiska dodržiavania vybraných ustanovení zákona o účtovníctve.

Uznesenie č. 9/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu súhlasí s predajom novovzniknutých pozemkov parc. č. 2744/454, parcela registra „C“, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 3 m² a 2744/455, parcela registra „C“, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 40 m², vyňaté z parcely 2744/64, parcela registra „C“, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 3390 m², vedenej na LV 2125 Ing. Martinovi Guldanovi, PhD., nálepkova 20, 90027 Bernolákovo. Vlastníkom predmetného pozemku je obec Bernolákovo. Ide o prípad hodný

osobitného zreteľa. Dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva v tom, že uvedený pozemok je malej výmery, priamo susedí so žiadateľovou nehnuteľnosťou a dlhé roky tvorí jeho predzáhradku. Kúpujúci odkúpi pozemky za cenu stanovenú znaleckým posudkom č. 29/2019, vypracovaného Ing. Jánom Kovalčíkom, vo výške 1340 €. Náklady súvisiace s prevodom vlastníctva pozemku uhradí kúpujúci. Zámer predaja bol schválený 3/5 väčšinou poslancov uznesením č. 16/5/2019 zo dňa 10. 12. 2019.

Uznesenie č. 10/6/2020

a. Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu nesúhlasí so zámerom predaja časti pozemku parc. č. 1844/2, parcela registra „C“, druh pozemku orná pôda o celkovej výmere cca 200 m², vedenej na LV 2125 p. Antonovi Karpatovi, Hrušovská 54, 82107 Bratislava. Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu nesúhlasí s prenájmom časti pozemku parc. č. 1844/2, parcela registra „C“, druh pozemku orná pôda o celkovej výmere cca 200 m², vedenej na LV 2125 na dobu neurčitú s výpovednou lehotou p. Antonovi Karpatovi, Hrušovská 54, 82107 Bratislava.

Uznesenie č. 11/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu súhlasí s predĺžením zmluvy o prenájme č. 19/225 do 30. 9. 2020 p. Marekovi Saskovi - SMT Štúdio, Sputniková 7, 82102 Bratislava, za nájomné vo výške 360 € za celú dobu nájmu + poplatky za reálne spotrebované energie. Medzi osobitné dojednania zmluvy žiadame bezodplatné ozvučenie troch obecných podujatí bližšie špecifikovaných v nájomnej zmluve.

Uznesenie č. 12/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu súhlasí s uzavretím zmluvy o prenájme malej sály KD na obdobie od účinnosti tohto uznesenia do 30. 9. 2020 Kataríne Vřbovej, bytom Šalviová 4, 90027 Bernolákovo, v časech: pondelky od 18:00 do 19:30 a piatky od 9:30 do 11:00 za cenu stanovenú obecným zastupiteľstvom vo výške 50 €/mesačne.

Uznesenie č. 13/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu súhlasí s predajom novovzniknutého pozemku, parc. č. 444/130, parcela registra „C“, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere 30 m² vedenom na liste vlastníctva č. 7191 vyňatého geometrickým plánom č. 15/2020 z parcely registra „E“, parc. č. 444/1 vedenej na liste vlastníctva č. 7191 manželom Ing. Jánovi Martinákoví a Mgr. Dominike Martinákovej, trvalým pobytom Poštová 67, 90027 Bernolákovo. Vlastníkom predmetného pozemku je obec Bernolákovo. Ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Dôvod hodný osobitného zreteľa spočíva v tom, že uvedený pozemok je nízkej výmery, priamo susedí s pozemkom žiadateľov a tvorí oplotenú hranicu žiadateľovho pozemku. Kúpujúci odkúpi pozemky za cenu stanovenú znaleckým posudkom č. 01/2020, vypracovaného Ing. Jánom Kovalčíkom vo výške 900 €. Náklady súvisiace s prevodom vlastníctva pozemku uhradí kúpujúci. Zámer predaja bol schválený 3/5 väčšinou všetkých poslancov uznesením č. 15/4/2019 zo dňa 10. 12. 2019.

Uznesenie č. 14/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu súhlasí s uzavretím zmluvy o prenájme priestorov lekárně v budove Zdravotného strediska na Poštovej ulici vedenej na LV 2125, parc. č. 2773/176, konkrétne priestorov miestností č. 1-8, 10-14 a novovytvoreného skladu z miestnosti č. 9 o celkovej výmere 124 m² Mgr. Janke Benčúrikovej, trvale bytom Hlinkova 26, 90027 Bernolákovo na dobu neurčitú s výpovednou lehotou 2 mesiace. Nájomné sa stanovuje vo výške pôvodnej nájomnej zmluvy s upozornením, že po prijatí Zásad hospodárenia s majetkom obce bude cena nájmu upravená s ohľadom na ceny určené znaleckým posudkom alebo obecným zastupiteľstvom a o každoročnú infláciu.

Uznesenie č. 15/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu nesúhlasí so zámerom predaja časti pozemku parc. č. 211/1, parcela registra „C“, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o celkovej výmere cca 76 m² vedenej na LV 2125 p. Mariánovi Rakúsovi, Bernolákova 1, 90027 Bernolákovo.

Uznesenie č. 16/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu súhlasí s uzavretím zmluvy o prenájme šatne č. 2 na obdobie do 30. 9. 2020 p. Teodorovi Kolarovičovi, bytom Dukelská 24, 90027 Bernolákovo za podmienok v doteraz platnej zmluve o prenájme č. 19/179. Nájomné v pôvodnej výške 120 € za celú dobu nájmu + poplatky za reálne spotrebované energie. Medzi osobitné dojednania zmluvy žiadame doplniť bezodplatné uskutočnenie jedného koncertu na jednom z obecných podujatí.

Uznesenie č. 17/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu schvaľuje

- Uzatvorenie zmlúv na opakovaný nájom nasledovne:
 - p. Božena Tauberovej na dobu od 1. 5. 2020 do 30. 4. 2023,
 - p. Ivete Kikinderovej na dobu od 16. 3. 2020 do 15. 3. 2023,
 - p. Milanovi Zacharovi a pani Ivete Zacharovej na od 1. 5. 2020 do 30. 4. 2023,
 - p. Zdenke Nagyovej na dobu od 1. 5. 2020 do 31. 12. 2020.
- Uzatvorenie nájomnej zmluvy p. Ingrid Mešičkovej, sociálny byt č. 9/B na Mostovej na dobu 3 mesiacov od 1. 4. 2020 do 30. 6. 2020.

Uznesenie č. 18/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu schvaľuje uzatvorenie nájomných zmlúv nasledovne:

Dom služieb – Klub dôchodcov

- Spevácky súbor Čeklísky, Bernolákovo – jedenkrát týždenne každý pondelok v čase od 17:30 do 18:00, od 15. 2. 2020 – 31. 12. 2020
- OZ Klub dôchodcov Bernolákovo – v roku 2020: jedenkrát týždenne každý štvrtok v čase od 14:00 do 18:00, klubový deň a v dňoch 3. 3., 31. 3., 5. 5., 2. 6., 7. 7., 4. 8., 2. 9., 6. 10., 3. 11., 8. 12. v čase od 14:00 do 17:00 za účelom konania výborovej schôdze,
- Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Bernolákovo – v roku 2020 v dňoch: 11. 3., 15. 4., 13. 5., 10. 6., 9. 9., 14. 10., 11. 11., 16. 12. v čase od 14:00 do 16:00 za účelom konania výborových schôdzí,
- Apoštolská cirkev na Slovensku – raz mesačne každú štvrtú nedeľu v mesiaci od 16:30 do 19:00, od 15. 2. 2020 – 31. 12. 2020 za účelom stretnutí skupín – konanie pobožností.

Odplata za poskytnutý prenájom je 11 € za celú dobu nájmu a bude uhradená pri podpise zmluvy.

Uznesenie č. 19/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu schvaľuje poskytnutie dotácií z rozpočtu obce nasledovne:

Športové kluby	schválené
ŠK Bernolákovo	25 000 €
Občianske združenia, spolky	schválené
ZO Slovenský zväz protifašistických bojovníkov Organizácia zdravotne postihnutých Nádej RZ pri MŠ Bernolákovo Spolok záhradkárov Bernolákovo OZ Prístav	800 €
Beh pre beh Klub dôchodcov Občianske združenie Harmónia OZ pri ZŠ Školáček	2 500 €
4 000 €	1 000 €
400 €	800 €
2 300 €	900 €
5 000 €	
Kultúrne pamiatky, cirkev	schválené
Rímskokatolícka cirkev - letný tábor	1 300 €
Iné	schválené
Senior POHODA, n. o.	- €
Únia nevidiacich a slabozrakých Sloveska	- €

UZNESENIA ZO 7. ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA ZO DŇA 9. 6. 2020

Uznesenie č. 5/7/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu berie na vedomie kontrolu plnenia uznesení a vybavenia interpelácií zo 6. zasadnutia obecného zastupiteľstva konaného dňa 11. 2. 2020.

Uznesenie č. 6/7/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu berie na vedomie stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu záverečného účtu obce Bernolákovo za rok 2019.

Uznesenie č. 7/7/2020

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje:

- záverečný účet obce a celoročné hospodárenie bez výhrad
- prebytok hospodárenia vo výške 262 853,08 € zistený podľa ustanovenia §10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., bude prevedený do rezervného fondu v roku 2020 vo výške 262 853,08 €.

Uznesenie č. 8/7/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu: a) berie na vedomie správu o výsledku kontroly zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri uzatváraní zmlúv v základnej škole a správu o výsledku kontroly vyúčtovania dotácií poskytnutých z rozpočtu obce v roku 2019

b) odporúča Rade školy ZŠ Bernolákovo, aby sa ob-

sahovú stránku materiálu zaoberala na svojom zasadnutí.

Uznesenie č. 9/7/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu sa uznáša na Všeobecne záväznom nariadení o zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom obce Bernolákovo č. 8/2020, ktorým sa zároveň ruší Všeobecne záväzná nariadenie č. 5/2011 zo dňa 20. 9. 2011 prijaté uznesením č. 7/2/2011.

Uznesenie č. 10/7/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu sa uznáša na Všeobecne záväznom nariadení o označení nových ulíc a iných verejných priestranstiev v obci Bernolákovo č. 9/2020.

Uznesenie č. 11/7/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu sa uznáša na Všeobecne záväznom nariadení o určení ochranného pásma pohrebiska na území obce Bernolákovo č. 10/2020.

Uznesenie č. 12/7/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu mení uznesenie č. 10/5/2019.

Pôvodné znenie uznesenia:

- Schvaľuje v 1. etape dočasné zvýšenie kapacity školy na Školskej ulici v rámci prestavby podkrovia a riešenie výdajne stravy na Školskej ulici. Táto problematika bude následne rozprojektovaná do stupňov DUR, SP, PSP a AD. Súčasne bude komplexne rie-

Uznesenie č. 20/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu: a) zriaďuje dočasnú Komisiu na určenie názvov ulíc a iných verejných priestranstiev s účinnosťou od 18. 2. 2020 do 28. 4. 2020,

- volí predsedu dočasnej Komisie na určenie názvu ulíc a iných verejných priestranstiev Ing. Michala Peleša s účinnosťou od 18. 2. 2020 do 28. 4. 2020,
- schvaľuje členov dočasnej Komisie na určenie názvu ulíc a iných verejných priestranstiev v zložení Ing. Jaroslav Vokoun a Ing. Denisa Danišová s účinnosťou od 18. 2. 2020 do 28. 4. 2020,
- určuje náplň činnosti komisie:

Vytvoríť zoznam názvov ulíc a iných verejných priestranstiev pre nové ulice, ktoré ešte neboli pomenované a pre plánované ulice a iné verejné priestranstvá v aktuálne realizovaných nových lokalitách pri dodržaní pravidiel určovania názvov ulíc a iných verejných priestranstiev v súlade s § 2b, ods. 3, zákona č. 369/1990 Zb.

Uznesenie č. 21/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu berie na vedomie informáciu o stave obstarávania nového územného plánu obce Bernolákovo.

Uznesenie č. 22/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu berie na vedomie Správu o činnosti Obcejnej polície Bernolákovo za rok 2019.

Uznesenie č. 23/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu schvaľuje trvalé používanie erbu obce Bernolákovo pre žiadateľa občianske združenie K VECLÍ výlučne pre: B.O.T. (Bernolákovské Ochotnícke Teátro) s tým, že tento súhlas sa nevzťahuje na používanie erbu obce Bernolákovo na propagačné materiály a predmety, ktoré budú poskytované odplatne.

Uznesenie č. 24/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu schvaľuje Zmluvu o spolupráci pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarom medzi obcou Bernolákovo a DHZ (Dobrovoľný hasičský zbor) Bernolákovo, na základe ktorej bude DHZ Bernolákovo plniť úlohy Dobrovoľného hasičského zboru obce Bernolákovo.

Uznesenie č. 25/6/2020

Obecné zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu: a) odvoláva Mgr. Luciu Kancírovú ako predsedníčku Komisie pre vzdelávanie, kultúru a voľnočasové aktivity b) vymenúva Ing. Martinu Brunel ako predsedníčku Komisie pre vzdelávanie, kultúru a voľnočasové aktivity.

Celosvetová pandémia

Aktuálna situácia na celom svete z dôvodu šírenia sa vírusu, ktorá ovplyvnila tiež územie Slovenska, sa dotkla aj našej obce. Veľa ľudí muselo zostať doma, či už z dôvodu uzavretia pracovných prevádzok, z dôvodu opatery o svoje deti alebo zo zdravotných problémov. Svoju úlohu počas tejto krízy zohrali aj štátne inštitúcie, ktoré vydávali a priebežne vydávajú nové opatrenia na predchádzanie šírenia vírusu. Z dôvodu nových opatrení počas krízovej situácie vláda SR rozšírila právomoci aj nám, obecným policajtom. Novelizáciou Zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane a Zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia môžu obecní policajti uložiť za porušenie vydaných opatrení blokovú pokutu na mieste až do výšky 1 000 €. Preto apelujeme na občanov Bernolákova, aby boli zodpovední a vydané opatrenia dodržiavali. Príkladom, že príslušníci OcP Bernolákovo pristupujú k svojej práci zodpovedne, sú aj situácie, kedy porušenia vyplývajúce z aktuálnych opatrení boli zo strany OcP zdokumentované a zaslané na Úrad verejného zdravotníctva SR, či už išlo o otvorené prevádzky v čase zákazu ich otvorenia alebo porušenie zo strany fyzických osôb, ktoré vykonali návštevu sociálnych zariadení aj napriek zákazu návštev v týchto zariadeniach. V jednom prípade bola zo strany OcP uložená bloková pokuta na mieste osobe, ktorá v skupine osôb nemala prekryté dýchacie cesty rúškom, šálom, šatkou a ani iným obdobným prostriedkom.

Spory v domácnostiach

Ako už bolo spomínané, veľa občanov počas pandémie zostalo doma. A práve dlhodobé zotrvanie v domácnosti sa odzrkadlilo v domácom násilí, susedských sporoch a v ďalších protiprávných konaniach. V niekoľkých prípadoch boli hliadky OcP privolané k domácnemu násiliu alebo k sporom medzi susedmi. Chceme preto občanov povzbudiť, aby aktuálnu situáciu riešili skôr utužovaním svojich vzťahov či už v domácnosti alebo medzi susedmi, a nie násilím.

Priestor pre zlodejov

Krízová situácia na celom svete zhoršila situáciu občanom, no poskytla priestor pre zlodejov. V poslednom období hliadky OcP dostali viaceré oznámenia o podozrivých osobách, ktoré sa snažili oklamať starších občanov alebo o osobách, ktoré vstúpili na súkromné pozemky za účelom odcudzenia alebo poškodenia majetku.

Dôkazom toho je aj niekoľko situácií, pri ktorých museli zasahovať hliadky OcP Bernolákovo.

Počas hliadkovania v obci za bieleho dňa si hliadka všimla v jednom z uzatvorených areálov osobu, ktorá sa tam pohybuje neoprávnene. Z dôvodu podozrenia zo spáchania protiprávneho konania hliadka osobu zadržala do príchodu štátnej polície. Po kontrole osoby sa zistilo, že na osobu bol vyhlásený európsky zatykač. Osobu a vec k riešeniu si prevzala štátna polícia.

Nasledujúce dni v tom istom areáli hliadka OcP spozorovala počas noci, ako príslušníci štátnej polície chytili ďalšie dve osoby, ktoré odcudzili súkromný materiál. Hliadka OcP z toho dôvodu poskytla súčinnosť štátnej polícii, osoby zadržali a predviedli na OO PZ Bernolákovo.

Tretia situácia nastala v jednom zo zabezpečených objektov, kedy tri osoby vošli neoprávnene do objektu za účelom krádeže. Našťastie uvedený objekt bol zabezpečený a alarm, ktorý osoby vyrušil, zabránil v krádeži a osoby odišli s prázdnyimi rukami. Preto chceme informovať našich občanov, že zo strany OcP Bernolákovo je tu možnosť napojenia sa na Pult centrálnej ochrany, ktorý už niekoľkokrát zabránil rozsiahlejším škodám na majetku svojich užívateľov. Pre viac informácií sa môžete obrátiť na obecnú políciu Bernolákovo alebo navštíviť oficiálnu webovú stránku OcP Bernolákovo: www.obecnapolicia.sk.

Podozrivé osoby

Obdobná situácia ako spomínané vyššie nastala aj počas jednej z denných služieb, kedy si službukonajúca hliadka OcP všimla tri podozrivé osoby, ako si prekladajú záhradnú techniku na mieste, kde je to nezvyčajné. Po príchode hliadky k osobám sa jedna z osôb dala na útek. Nakoľko mala hliadka podozrenie, že uvedený materiál pochádza z trestnej činnosti, boli ďalšie dve osoby zadržané a odovzdané do rúk štátnej polície k ďalšiemu konaniu.

Služby občanom

Okrem už spomínaného zabezpečenia svojho majetku na PCO obecnej polície Bernolákovo Vám opäť pripomíname aj službu stráženia osôb formou bezpečnostného SOS tlačidla Seni Angel. Bezpečnostné tlačidlo môžu využiť hlavne staršie osoby, osoby žijúce osamote, osoby so zhoršeným zdravotným stavom, maloleté a mladistvé osoby, ale aj všetky ostatné osoby, ktoré v niektorých situáciách potrebujú pomoc. Dôkazom toho, že SOS tlačidlo Seni Angel nie je bezpredmetné, je aj situácia, kedy hliadka OcP obdržala hlásenie z tlačidla o páde osoby, ktorá mala uvedené tlačidlo pri sebe. Staršia osoba spadla na zem a nemohla sa postaviť. Z toho dôvodu hliadka OcP vyrázila na

miesto udalosti podľa GPS súradníc, kde musela hliadka prekonať prekážku, aby sa dostala k osobe, ktorú následne našla na zemi. Osobe poskytla pomoc, nakoľko bola nevládna a nedokázala sa sama postaviť. Nakoľko hliadka privolala na miesto rodinného príslušníka, ktorý si osobu prevzal k opatere.

Pohryznutie psom

Takmer v každom článku Vás informujeme o voľnom pohybe psa. Máme dojem, že čím viac na to upozorňujeme, tým častejšie sa práve toto protiprávne konanie deje. Dôkazom je ďalšia situácia, kedy bol pes na voľno, bez prítomnosti majiteľa a pohrýzol mladistvú osobu, ktorá musela byť ošetrená na pohotovosti. Hliadkou OcP bol stotožnený majiteľ psa. Počas objasňovania uvedeného skutku bolo zistené, že pes nebol očkovaný ani čipovaný. Preto vyzývame občanov, buďte zodpovední a svojich domácich miláčikov očkujte a zabezpečte im chovný priestor tak, aby nedochádzalo k protiprávnemu konaniu. Pohryznutie psom je veľmi nebezpečné a zvlášť vtedy, keď sa jedná o maloleté či mladistvé osoby. Preto upozorňujeme občanov, že pri zistených porušeníach na úseku držania psov budú hliadky OcP tieto porušenia riešiť v zmysle zákona.

Vypaľovanie a spaľovanie

S letným obdobím prichádza aj obdobie, kedy ľudia začínajú vypaľovať trávu a spaľovať odpad, hlavne zo záhrad. Preto chceme upozorniť občanov, že vypaľovanie trávy a taktiež aj spaľovanie odpadu je zakázané a hlavne nebezpečné! Dôkazom je aj situácia, kedy bola v našej obci vypaľovaná tráva a nekontrolovateľný oheň sa začal šíriť až k rodinným obydlím. Situáciu zhoršil aj prístup k terénu, kedy museli hasiči zasahovať peši a museli byť na miesto privolané hasičské štvorkolky. Taktiež upozorňujeme občanov na spaľovanie či už bioodpadu alebo komunálneho odpadu, ktorý je všeobecne zakázaný. Na uvedený zákaz poukazujú v našej obci aj všeobecne záväzné nariadenia obce, konkrétne VZN č. 3/2011 o verejnom poriadku a VZN č. 3/2016 o nakladaní s komunálnym odpadom a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Bernolákovo. Nakoľko pôvodca odpadu je povinný v zmysle zákona dodržiavať hierarchiu pri nakladaní s odpadom a zhodnocovať odpad recykláciou, obec Bernolákovo poskytuje pre svojich občanov možnosti zhodnocovať odpad zo záhrad formou smetných nádob na bioodpad alebo odvozdaním bioodpadu v kompostárni na Se-neckej ceste v Bernolákove.

spracoval
Ing. Marek Danko
Obecná polícia

BUĎME OPATRNÍ AJ V LETE

Podľa kalendárnych dní sa nedávno skončila jar a začalo leto. Určite si každý v tomto jednom z najkrajších období príde na svoje. Každý využíva tento čas na dovolenky a rekreáciu nielen doma, ale aj v zahraničí, a to za účelom oddychu. Spoločne môžeme obdobie leta charakterizovať ako obdobie, počas ktorého prevládajú vysoké teploty, prevažne slnečné dlhotrvajúce dni, tropické noci a len málo, no zato intenzívne krátkodobé zrážky. Ľudia čoraz častejšie túžia po tichu a pokojí. Útočisko im prináša príroda. Podnikajú rôzne výlety do prírody, turistiku, prechádzky a iné voľnočasové aktivity. Je dôležité aspoň na chvíľu sa zastaviť pri jednej z najobľúbenejších aktivít – návšteva lesa a s ňou spojené zakladanie ohňa za účelom opečenia si nejakej maškrtky. Všetci dobre poznáme výrok: „oheň je dobrý sluha, ale zlý pán“. Z malého ohníka sa razom môže stať nezastaviteľný živel,

spôsobujúci obrovské materiálne i nemateriálne škody.

Práve v tomto období príroda ukazuje svoje čaro, je to čas, kedy dozrieva obilie, plodiny a iné siatiny. Poľnohospodári využívajú na ich zber a spracovanie nielen ľudskú, ale čoraz častejšie technickú silu. Tá dokáže urýchliť a zefektívniť ťažko vykonávanú prácu ľuďmi. Nesmieme však zabúdať na to, že stroj je vždy len stroj. Práve on môže byť a je častou príčinou vzniku požiaru napríklad pri žatevných prácach, kde sa intenzívne využíva ich univerzálna pomoc. Pracovný stroj ako iniciátor požiaru ale aj zdroj horľavých látok, suché a teplé počasie ako jeho „morálna podpora“ a najmä obrovské polia ako ďalší zdroj horľavej látky. Je potrebné si uvedomiť, že ochrana úrody pred požiarom sa týka všetkých nás. Preto by sme mali byť v tomto období mimoriadne opatrní a ostražití.

KONIEC NELOGICKEJ VÝSTAVBY V BERNOLÁKOVE

Malé obce v blízkosti Bratislavy sa pred rokmi stali magnetom pre developerov. Obyvatelia miest ale aj obyvatelia z rôznych kútov Slovenska či sveta smerujúcich do Bratislavy za prácou či novým životom totiž začali vyhľadávať periférie, aby sa usadili v pokojnejšom prostredí. Obce v okolí Bratislavy však rýchlo narástli a spôsobuje to samosprávam problémy. Za posledných 10 až 15 rokov sa z obce Bernolákovo stalo v podstate mestečko s chýbajúcou infraštruktúrou a modernizačným dlhom. Obec Bernolákovo má od roku 1995 platný územný plán, ktorý počítal so zachovaním dedinského charakteru zástavby. Schválený územný plán bol vypracovaný len pre zastavané územie vrátane rozvojových plôch, pričom katastrálne územie obce nebolo predmetom regulácie. Od roku 2002 do roku 2014 prešiel územný plán 16 (šestnástimi) zmenami a doplnkami, ktorými sa rozšírila zástavba obce niekoľkonásobne aj do častí katastrálne-

ho územia, kde s výstavbou nikdy nebolo počítané, ale aj do miest, ktoré sú od centra obce značne vzdialené.

Všetky zmeny boli vždy spracované len pre parciálne územia, nikdy nie ako celok a boli riešené rôznymi spracovateľmi a teda rôznym spôsobom a metódou. Obecné zastupiteľstvo ešte v roku 2017 po predchádzajúcej štúdií územia a územného plánu špecializovanou komisiou a s veľkou zásluhou Ing. Borkovej svojim uznesením spustilo proces obstarávania zmien a doplnkov územného plánu, ktoré po prvýkrát v histórii samostatného Slovenska v Bernolákove neprinášajú nové funkčné plochy na výstavbu, ale stanovujú podmienky pre funkčnú reguláciu územia obce, podmienky pre investičný vstup do obce a základné princípy tvorby územia. Stanovujú sa tým podmienky, napríklad, ako má vyzeráť ulica, ak niekde vznikne nová. Stanovujú sa minimálne veľkosti stavebných pozemkov, maximálne počty poschodí, minimálny počet parkovacích

Na zvýšené požiarne nebezpečenstvo treba upozorniť aj deti. Tie sa práve počas prázdnin pohybujú v blízkosti polí, stohov, pasienok a lúk bez dozoru. Častokrát sa pritom ich konanie stáva príčinou vzniku požiaru a následne sa oni sami môžu stať obeťou svojho konania. V snahe rýchleho uhasenia požiaru dochádza k ujme na ich zdraví.

V závere je potrebné zdôrazniť a podčiarknuť predovšetkým v tomto letnom období: správajme sa zodpovedne voči svojmu okoliu. Či už sa človek nachádza v lese, na poliach alebo lúkach, je dôležité uvedomiť si dôslednosť svojho úmyselného i neúmyselného konania. Veríme, že všetci si prajeme vidieť v našom chotári krásne zlatisté lány obilia, žlté strniská a lesy plné života.

por. Ing. Ondrej Russin
OR HaZZ v Pezinku

miest na pozemku, zastavanosť pozemkov či ďalšie ukazovatele. Obec sa tak dostáva do štandardu, kde sú iné mestá a obce už dávno nastavené a zaužívané.

Obec Bernolákovo verejným oznámením 21. mája 2020 na úradnej tabuli, web stránke či v obecnej aplikácii spustila 30-dňový proces pripomienkovania týchto zmien a doplnkov verejnosťou. Verejnosť je oprávnená v zmysle §22 ods. 1 Stavebného zákona podať písomné pripomienky k územnoplánovacej dokumentácii „Zmeny a doplnky č.1/2020 Územného plánu obce Bernolákovo“ do 19. júna 2020 vrátane na adresu: Obecný úrad, Odd. územného plánovania a dopravy, Hlavná 111, 900 27 Bernolákovo. Na pripomienky doručené po lehote sa neprihliadne. Celá dokumentácia je k nahliadnutiu počas stránkových hodín Obecného úradu, Oddelenie územného plánovania a dopravy – Ing. Denisa Danišová alebo na web stránke obce www.bernalakovo.sk. Keď sa prejdete po uliciach v starej časti Bernolákova a po nových uliciach, pochopte. Prečo nové časti Bernolákova nie sú také zelené, nemajú toľko stromov, trávy, kríkov, častokrát ulice nemajú ani priestor pre chodníky a už vôbec nie samotný chodník a miesto na parkovanie. Žiaľ, nezmení to nič na tom, čo je už postavené, ale je to súčasť krokov, ktoré pomôžu v budúcnosti v tom, čo by postavené byť mohlo a vďaka týmto reguláciám to bude nielen vyzeráť, ale bude to aj funkčnejšie. A aby Bernolákovo bolo zase o čosi krajšie a bývalo sa tu lepšie.

Bc. Miroslav Tureníč
zástupca starostu obce
a predseda Komisie pre tvorbu
nového územného plánu obce

Lekáreň v zdravotnom stredisku opäť otvorená
Lekáreň Verbena, Mgr. Janka Benčuriková
oznamuje, že od 1. 6. 2020 je otvorená v čase:

Pondelok, Piatok: 7.30 – 15.30
Utorok, Streda, Štvrtok: 7.30 – 16.00
Sobota, Nedela: zatvorené

Kontakt pre informácie a objednávky liekov:

Lekáreň Verbena, Poštová 59, 900 27 Bernolákovo
Tel: 02/45 993 733, Mail: verbena@orangemail.sk

ČIERNE SKLÁDKY

Ani obec Bernolákovo sa nevyhla vzniku čiernych skládok. Určite sa viacerí zhodneme na názore, že keď niekto vyvezie bordel zo svojho dvora do prírody, je to ten najhrubší príklad arogancie a primitivizmu. Vytváranie „čiernych“ nelegálnych skládok odpadov, či už ide o pohodenie pár plastových či sklenených fliaš alebo vyvezenie plného auta bordelu je v rozpore so zákonom. Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch hovorí: ak sa nezistí osoba zodpovedná za umiestnenie odpadu, v prípade že sa jedná o komunálne odpady alebo drobné stavebné odpady, zabezpečí zhodnotenie alebo zneškodnenie tohto odpadu obec, na území ktorej sa tieto odpady nachádzajú, na vlastné

náklady. Na odstránenie takejto skládky sa skladáme všetci. Obec to stojí nemalé finančné prostriedky, ktoré sa v konečnom dôsledku môžu prejaviť na poplatku za odpad. Pokiaľ spozorujete, ako niekto zakladá „čiernu“ nelegálnu skládku odpadu, oznámte to bezodkladne obecnej polícii. Ak takýchto lajdákov chytíme, bude im udelená peňažná pokuta v hornej hranici sadzby. Výška pokuty pre tých občanov, ktorí na „čiernej“ nelegálnej skládke odpad uložia, môže v zmysle platnej legislatívy dosiahnuť až 1 500 €.

Veľké ĎAKUJEM patrí všetkým dobrovoľníkom z obce, ďalej členom poľovníckeho združenia Svätá Diana Bernolákovo, spo-

ločnosti Pemakont Bernolákovo, členom dobrovoľného hasičského zboru Bernolákovo a v neposlednom rade zamestnancom prevádzky nášho obecného úradu, ktorí pomáhajú s odstraňovaním daných skládok.

Obecný úrad uvíta každú pomoc pri odstraňovaní a odhaľovaní podobných skládok a ich zakladateľov. Pre akékoľvek informácie nás bez váhania kontaktujte na obecnom úrade alebo emailom na zivotne@bernakovo.sk

Ing. Róbert Láska
referát ochrany životného prostredia

STOJISKÁ NEMUSIA BYŤ SMETISKÁ

Už dlhší čas evidujeme v našej obci narastajúci problém s čistotou okolo stojísk s kontajnermi na triedený (separovaný) zber odpadu. Niektoré stojiská na separovaný zber sa týždeň čo týždeň menia na smetisko. Obec priebežne monitoruje stojiská s kontajnermi a v prípade prichytenia páchatel'a pri takomto „zbavovaní sa“ odpadu mu hrozí aj finančná pokuta. V zmysle všeobecne záväzného nariadenia o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Bernolákovo je každý z nás povinný ukladať odpad do zberných nádob na to určených tak, aby sa dali uzavrieť a odpad z nich nevypadal. Zamestnanci obce každý týždeň vyzbierajú približne 5 m³ odpadu uloženého pri stojiskách na separovaný zber. Takto vyzbieraný odpad skončí uložený na skládke a nezodpovednosťou ostatných na to doplácame všetci. Na toto miesto nepatrí klasický komunálny odpad v igelitových vreciach, stavebný odpad alebo

iný veľkoobjemový odpad. **Stojiská na papier a plast slúžia ako doplnok k vrecovému systému zberu.** Každý obyvateľ dostal pri platbe za komunálne odpady vrecia na separovaný zber, rovnako môžete použiť aj svoje vrecia (priesvitné). Je naozaj také zložitá mať uložené doma vrece do nasledujúceho zberu a postupne do neho zbierať stlačené fľaše a papier? Preplnené kontajnery sú nepríjemné pre každého z nás. Pritom stačí tak málo. Nestlačené kartónové krabice, PET fľaše či plechovky zaberajú miesto v kontajneroch, čím znižujú ich kapacitu. Preto prosím, zošliapnite každý obal pred vhođením do vreca alebo nádoby.

Separovaný zber zabezpečuje a financuje v mestách a obciach príslušná OZV (organizácia zodpovednosti výrobcov), u nás v obci je to Envipak. Táto organizácia si monitoruje, vyhodnocuje a nastavuje systém zberu (triedeného) pre jeho najväčšiu efektivitu. Počet stojísk sa prerátava

podľa objemu jednotlivých nádob (vrec) na počet obyvateľov, ktorí majú v obci trvalý pobyt. V obci máme umiestnených momentálne 25 ks kontajnerov na PLASTY, 10 ks na PAPIER, 21 ks na SKLO, 12 ks na ŠATSTVO, 2 ks na KOVY a 2 ks na TETRAPAK. Polohu daných nádob nájdete na stránke obce. Taktiež je pre Vás v obci umiestnených 56 ks jednoduchých košov popri chodníkoch, a 35 ks košov pre psičkarov s vreckami na psie exkrementy, ktoré sú týždenne vysypávané a vrecká sú vždy priebežne doplnené. Skúsme byť všetci dôslednejší a najmä zodpovednejší. Pokiaľ je kontajner plný, neukladajte odpad okolo neho, ale použite, prosím, iný. Urobme niečo aj pre svoje okolie, v ktorom žijeme, urobme niečo aj pre svoju obec. A niekedy stačí len to, aby sme nerobili to, čo nemáme robiť.

Ing. Róbert Láska
referát ochrany životného prostredia

VÝVOZ ODPADU – UPOZORNENIE

Spoločnosť AVE SK oznamuje občanom, že všetky reklamácie týkajúce sa poškodených nádob ako i nezrealizovaných vývozov odpadu prijíma iba písomne na emailovej adrese reklamaciesc@avesk.sk
Reklamácie poškodených nádob musia obsahovať:

- fotodokumentáciu poškodenia
 - dátum poškodenia
 - objem nádoby
 - adresa a telefónny kontakt poškodenej osoby
- Reklamácie nezrealizovaných vývozov je potrebné zaslať do 24h!
- presná adresa miesta vývozu
 - interval vývozov (týždenný, dvojtýždenný)

Opätovne upozorňujeme občanov, že smetné nádoby ako aj vrecia na separovaný odpad treba vyložiť večer pred vývozom alebo najneskôr pred 6. hodinou ráno v deň vývozu.

Ing. Róbert Láska
referát ochrany životného prostredia

MDŽ V KULTÚRNOM DOME

BÁSNIK A ŽENA II.

ČO VRAVIŠ, SRDCE? TICHÉ JE JAK PENA.
LEN PERY, TIE SA EŠTE POHYBUJÚ.
HOVORIA ČOSI, ČOSI VYSLOVUJÚ.
TO NAJSLASTNEJŠIE ĽUDSKÉ SLOVO: ŽENA.

Slovo žena v sebe skrýva duchaplnosť, zmyselnosť, krásu, bez žien by svet bol pustý ako lúka bez kvetov, ako nočná obloha bez hviezd, ako srdce bez lásky. MDŽ je sviatok žien, ale je i sviatkom ich boja za rovnoprávnosť. Vznikol na Medzinárodnej ženevskej konferencii v roku 1910 na počesť veľkého štrajku 40 000 newyorských krajčirok z textilných tovární, ktoré bojovali za svoje práva. Žiadali zru-

šenie desaťhodinového pracovného času, väčšie mzdy a lepšie pracovné podmienky. V súčasnosti sa hovorí predovšetkým o rodovej rovnosti a o vyrovnaní sa platov mužov a žien na rovnakých pozíciách, čo ešte často ani vo vyspelých krajinách nie je celkom samozrejmosťou. Ženy si zaslúžia úctu nielen v tento deň. Ktosi kedysi rozlúštil skratku „MDŽ“ ako „Muži ďakujú ženám“. Ďakujú im za život, partnerstvo, lásku, manželstvo, deti či funkčnú rodinu. Oslavy MDŽ v Kultúrnom dome Bernolákovo sú už tradične takým veľkým poďakovaním všetkým ženám. Aj tento rok ich privítal úvodným slovom a poďakovaním starosta obce, Mgr. Richard Červienka. Následne odovzdal slovo známemu speváčkovi Robovi Kazíkovi, ktorý naplno využil

svoj šarm a talent a v rámci takmer dvojhodinového programu spojeného s vynikajúcimi hitmi a tiež hovoreným slovom zabavil všetky vekové kategórie. Nielen známe piesne, ale aj pán starosta vytiahol mnohé ženy na miniparket pod pódium, kde tanec bol príjemným spštením nedeľného podvečera. Na záver pán starosta odmenil každú ženu kvetom a milým slovom. Všetky odchádzali spokojné aj napriek tomu, že účasť bola o niečo nižšia ako po minulé roky, nakoľko už v médiách prebiehala výzva na dobrovoľnú karanténu kvôli koronavírusu a obmedzovaniu účasti na väčších podujatiach.

Roman Müller
referát kultúry a športu

PAMIATKOVÁ OBNOVA VEŽE VÁRDOMB A HRADU ČEKLÍSA SA ODKLADÁ

Vo štvrtom čísle časopisu Bernolák sme Vás informovali o našej snahe získať prostriedky z grantov EHP a Nórska 2014 – 2021 na pamiatkovú obnovu veže Várdomb, ktorá je súčasťou hradu Čeklísa. Obec Bernolákovo sa v rámci výzvy CLT01 uchádzala o finančnú podporu z týchto fondov vo výške cca 200 000 € pre prvú fázu projektu. Žiaľ, peniaze z grantu na tento projekt sa pre ich nedostatok získať nepodarilo. Obec aj s ohľadom na znížené príjmy pre ekonomické následky ochorenia COVID-19 tento projekt v tomto rozpočtovom období realizovať z vlastných prostriedkov nebude môcť. Návrh obnovy veže predpokladal celkovú sanáciu narušeného stavebno-technického stavu a adaptáciu veže na novú funkciu malých expozičných priestorov a vyhladkovej veže. V rámci samotných murív hradu sa mali domurovať známe

časti podľa výskumu. Veža mala prejsť slohovou pamiatkovou obnovou do posledného uceleného známeho stavu na začiatku 20. storočia – t. j. šedo-pieskovo-okrové štukovanie medzi kvádrmi a úzka vežička so špicatou strechou. Vyhladková veža by tak bola jedinečnou v širokom okolí s úžasným výhľadom na Bratislavu a Bernolákovo. Súčasťou projektu bol aj návrh prístupovej komunikácie pre peších, návrh prvkov drobnej architektúry a elektrická prípojka, ktoré neležia na parcele NKP Várdomb a ani nie sú jej priamou súčasťou. Zachovaná mala ostať aj oceľová nádrž, z ktorej sa po zakonzervovaní mal stať jedinečný expozičný priestor. V druhej fáze mohol vzniknúť priestor pre outdoorové komorné kultúrne podujatia ako stredoveké slávnosti, street art, malé koncerty

či divadelné predstavenia. Samotná vyhladková veža s expozičnými priestormi a informačným systémom v priestore prezentácie ruín hradného areálu by bola vhodným priestorom pre vzdelávanie mládeže, ale aj pri mimoškolských aktivitách ako napr. rôzne umelecko-remeselné workshopy a pod. V poslednej fáze sa počítalo s vytvorením pešej promenády s cyklochodníkom od kostola. Momentálna situácia tomuto projektu nepriala, ale sledujeme nové grantové výzvy a po stabilizovaní ekonomickej situácie budeme rokovať aj s ministerstvom kultúry o iných možnostiach realizácie tohto projektu, ako aj hľadať prostriedky v obecnom rozpočte.

Bc. Miroslav Tureňák
zástupca starostu obce

HISTORICKÝ KALENDÁR

JÚL

1. 7. 1952 prišiel smerom od Ivanky prvý kombajn a 4. júla sa začala prvá kombajnová žatva v Bernolákove.

3. 7. 1927 sa v Čeklísi narodila prof. Ľudmila Peterajová vyd. Vaculíková. Bola historička umenia, spisovateľka, učila na Vysokej škole výtvarných umení, bola kurátorkou výstav vo viacerých galériách.

3. 7. 1983 v Českých Budějoviciach zomrel učiteľ, maliar, spisovateľ František Volf. V rokoch 1929 až 1930 bol riaditeľom ľudovej školy v Čeklísi. Narodil sa 1. 12. 1897 v Třeboni.

3. 7. 2003 bolo slávnostné otvorenie Domu sociálnych bytov na Mostovej ulici. Celkové náklady na výstavbu a zariadenie dosiahli 3,3 mil. Sk.

4. 7. 1887 sa v dome č. 84 narodil Jozef Kinčeš, starosta v období 1938 až 1939.

10. 7. 1948 sa začal používať nový názov obce – Bernolákovo. Dovtedajší názov obce – Čeklíš – sa prestal používať, lebo bol v tej dobe ideologicky nevyhovujúci pre úradníkov Okresného národného výboru Bratislava-okolie.

11. 7. 1853 sa v Bratislave narodil Mihály Antal Károly Mária Esterházy. Venoval sa rozmanitým aktivitám, predsedal niekoľkým uhorským spolkom, bol jedným z prvých vlastníkov automobilu v monarchii, bol cestovateľom a fotografom. Pri kaštieli mal fotolaboratórium.

17. 7. 1963 Pamiatkový úrad SR vyhlásil za nehnuteľné kultúrne pamiatky v obci: Esterházyovský kaštieľ, kaštielsky park, Kostol sv. Štefana kráľa, kaplnka sv. Anny, stĺp hanby a pomník A. Bernoláka.

18. 7. 1870 sa v dome č. 123 narodil Daniel Frindrich, richtár v období 1920 až 1923.

25. 7. 1722 sa v Mikulove narodil Jakub Fellner, staviteľ, majster neskorého baroka. Upravoval kaštieľ v Čeklísi.

25. 7. 1863 sa v dome č. 182 narodil Jakub Príkopský, starosta v období 1923 až 1927.

26. 7. 1914 na sviatok sv. Anny, patrónky obce, bola v Rakúsko-Uhorsku vyhlásená mobilizácia. Mladí muži z obce narukovali na bojiská a 43 ich zahynulo.

28. 7. 1979 zomrel Jozef Mutkovič, vládny komisár v obci od 14. 3. 1939 do 2. 4. 1945. Pochovaný je v Slávičom údolí v Bratislave.

29. 7. 1683 desaťtisícová armáda na čele s cisárskym generálom Karolom Lotrinským porazila osmanské vojsko pašu Husajna v blízkosti Bernolákova. V boji padlo okolo 700 nepriateľov a podobný počet sa dostal do zajatia. Vyhraná bitka prispela

k víťazstvu nad osmanským vojskom v bitke o Viedeň, ktorá bola 12. 9. 1683.

31. 7. 1941 sa narodil Vladimír Pláteník, v r. 1959 majster ČSSR v športovej gymnastike v súťaži družstiev.

AUGUST

2. 8. 1782 sa v Rači narodil Štefan Prokeš, v Bernolákove sa oženil s Máriou Fülöpovou a po jej smrti s Teréziou Polgárovou. Ich potomkovia žijú v Bernolákove aj v súčasnosti.

7. 8. 1959 sa stala najväčšia železničná havária v Bernolákove.

Podrobnejšie informácie sa dočítate v Bernoláku 2/2016, str. 12 – 13.

9. 8. 1914 sa narodil Ľudovít Szalai, predseda miestneho národného výboru v období 1957 – 1971.

10. 8. 1775 sa konala hromadná svadba 12 sedliackych párov v parku pri kaštieli. Zorganizoval ju gróf František Esterházy. Novomanželia pochádzali z obcí, ktoré patrili do panstva Esterházyovcov.

22. 8. 1831 zomrela prvá obeť epidémie cholery v Bernolákove.

22. 8. 1951 v Bratislave začal vykonštruovaný proces „Biela légia“. O tri dni bol vyneseny rozsudok nad mladými mužmi z Bernolákova: J. Kocka bol odsúdený na 12 rokov odňatia slobody, M. Kinčeš na 10 rokov, M. Satury a A. Jača boli odsúdení na 3 roky, V. Žovák na 2,5 roka a Š. Buzgovič na 2 roky.

26. 8. 1977 JRD Pokrok so sídlom v Chorvátskom Grobe (od r. 1973 bolo jeho súčasťou JRD Bernolákovo) dostalo od prezidenta republiky vyznamenanie Rad práce.

29. 8. 1964 v kultúrnom dome bola umiestnená nová obecná knižnica. Slávnostné otvorenie sa uskutočnilo pri príležitosti 20. výročia SNP.

SEPTEMBER

1. 9. 1938 sa v Čeklísi narodil Jozef Čapla, ktorý sa preslávil ako hokejista Slovana Bratislava.

1. 9. 1963 bola slávnostne otvorená nová škola na Komenského ulici.

1. 9. 1993 v priestoroch PTŠ začalo činnosť športové gymnázium.

4. 9. 1932 sa uskutočnil I. ročník Štefánikovho maratónu. Štart bol na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave, v Čeklísi bola obrátka a cieľ bol v Petržalke na štadióne ŠK.

5. 9. 1866 bola v matrike zomretých na fare v Bernolákove zaznamenaná prvá

obeť cholery. Posledná obeť zomrela 19. 10. 1866.

7. 9. 1413 bol v Bratislave prešetrovaný prípad vraždy, ktorá sa stala v Čeklísi. Stolarský majster Hinc Genglein preklal nožom Pavla Obrachta v dome richtára v Čeklísi.

7. 9. 1993 Pamiatkový úrad SR vyhlásil memoriálnu kaplnku Jozefa Esterházyho za kultúrnu pamiatku. Nachádza sa uprostred cintorína.

10. 9. 1825 sa v obci Boženovice okr. Kroměříž narodil František Odnechta. S Máriou Blechovou založili bernolákovskú vetvu rodu.

12. 9. 1931 sa v Čeklísi narodil významný vodohospodár Július Binder.

Svoje súkromie, prácu i názory nám priblížil v Bernoláku 3-4/2016, str. 16 – 18.

12. 9. 1935 sa v Čeklísi narodil jedinečný futbalista Ján Popluhár.

Jeho život a kariéru nám priblížili jeho priatelia v Bernoláku 4/2015, str. 19 – 21.

15. 9. 1773 v Čeklísi zomrel farár Anton Radič. Bol jezuita, spoluautor učebnice fyziky.

15. 9. 1924 sa v Čeklísi narodil plk. Jozef Kastl, stíhací pilot, lietal aj na MiG-21MF. Bol náčelníkom Slovenského aeroklubu Zväzarmu.

15. 9. 1928 sa v Čeklísi narodil spevák Jozef Kuchár.

17. 9. 1938 sa v Čeklísi narodil futbalista Ľudovít Cvetler. V drese Slovana Bratislava získal Pohár víťazov pohárov (1969), bol majstrom Československa (1970 – 71), víťazom Československého pohára (1962 – 63 a 1968). Je držiteľom striebornej medaily z olympijských hier 1964 v Tokiu.

17. 9. 1871 v Čeklísi v dome č. 131 zomrel Anton Vörös de Magyarbél, pôsobil tu ako katolícky farár v rokoch 1844 – 1871.

19. 9. 1715 sa v Pápe narodil budúci uhorský kancelár František Esterházy. Patrilo mu panstvo Čeklíš.

21. 9. 1911 sa v Muránskej Dlhej Lúke narodil MUDr. Štefan Roháč-Valach. Bol obvodným lekárom v Bernolákove. Ordináciu mal vo vtedajšom zdravotnom stredisku na Poštovej ulici. Zomrel v roku 1984 v Bratislave.

22. 9. 1957 bol slávnostne posvätený evanjelický kostol na Poštovej ulici. Základný kameň bol posvätený 10 rokov predtým (14. 9. 1947) a hrubá stavba aj so strechou stála do konca roka.

28. 9. 1842 v Čeklísi zomrel farár Anton Bánik. Mal 82 rokov, na fare v Čeklísi pôsobil od r. 1795. Pravdepodobne bol najdlhšie pôsobiacim kňazom v obci.

spracoval Jaroslav Vokoun

75 ROKOV ŽIVOTA V MIERI A UTLMENÁ ČINNOSŤ ORGANIZÁCIE SZPB

Súčasná celosvetová pandémia COVID-19 zmenila nielen náš bežný život, ale aj činnosť spoločenských organizácií v našej obci vrátane ZO SZPB Bernolákovo. Kým vlni mali možnosť naši členovia absolvovať množstvo spomienkových akcií a kultúrnych podujatí, z bohatého programu na rok 2020 sme stihli v spolupráci s OcÚ a KD Bernolákovo zrealizovať iba oslavu MDŽ 8. marca (ďakujeme p. D. Švardovej za kvety pre naše ženy). Vyhlásenie núdzového stavu a obmedzenie združovania sa väčšieho počtu ľudí nám zabránili uskutočniť aj plánovanú členskú schôdzu. Zrušili sme objednaný zájazd žiakov ZŠ Bernolákovo do Múzea holokaustu v Seredi. V komornom duchu, za účasti troch členiek výboru, sme si pripomenuli 2. apríla 75. výročie oslobodenie našej obce. Odriekli sme plánovaný zájazd na Mohylu gen. M. R. Štefánika v Ivanke pri Dunaji (4. mája), tiež do Lipovského Mikuláša na celoštátne osla-

vy pri príležitosti 75. výročia skončenia 2. svetovej vojny. S hlbokou úctou si zástupcovia ZO SZPB Bernolákovo dňa 8. mája pri pamätnej tabuli na kultúrnom dome v Bernolákove uctili pamiatku padlých v boji a položením venca vzdali hold obetiam tohto vojnového konfliktu a poďakovanie za to, že už 75 rokov žijeme v mieri. Veniec tak ako vlni, aj tento rok sponzorsky venoval p. R. Odnechta. 8. máj 1945 bude v našej pamäti a v pamäti ľudstva navždy zapísaný ako deň, keď si národy celého sveta oddýchli od fašistického týrania. Táto vojna so sebou priniesla hrozné útrapy civilného obyvateľstva, miliónové straty vojakov, nesmierne materiálne a duchovné straty. Bol to doposiaľ najväčší vojnový konflikt, ktorého sa zúčastnilo 61 štátov. Druhá svetová vojna predstavuje dejinný fenomén, ktorý v ľudskej pamäti zanechal tú najsilnejšiu a najhroznejšiu

skúsenosť a stala sa neslávnou historickou skutočnosťou, na ktorú sa nedá zabudnúť. Je naďalej silným mementom pre nás všetkých. Činnosť našej organizácie v 2 polroku sa bude odvíjať od postupného uvoľňovania obmedzení a bezpečnostných opatrení, ktoré platia v súčasnosti. Máme pred sebou 4 dôležité akcie. V júli 140. výročie narodenia gen. M. R. Štefánika v Košariskách, v auguste 76. výročie SNP v Banskej Bystrici, v októbri návšteva Vojenského cintorína Červenej armády v Štúrove, v novembri Deň veteránov a výročná členská schôdza. Snáď sa nám z toho niečo podarí aj uskutočniť. Zostáva nám iba veriť, že keď pred 75 rokmi ľudstvo porazilo fašizmus, podarí sa mu zvíťaziť aj nad zákerným koronavírusom.

Ružena Šmihlová
výbor ZO SZPB Bernolákovo

8. máj 2020
Fašizmus bol pred 75 rokmi porazený. Zvíťazíme aj nad koronavírusom.

CENNÍK INZERCIE

1/2 šírka 182 × 130 mm	1/3 šírka 182 × 88 mm	1/4 šírka 182 × 65 mm	1/6 šírka 120 × 65 mm	1/12 58 × 65 mm	1/3 výška 58 × 264 mm
60 €	40 €	30 €	20 €	10 €	40 €

ČINNOSŤ DHZ BERNOLÁKOVO

Napriek situácii s Covid-19, ktorá nás všetkých nečakane zasiahla, Dobrovoľný hasičský zbor Bernolákovo usilovne pracoval. Na začiatku februára sme absolvovali výročnú členskú schôdzu, na ktorej sme si vytyčili ciele na rok 2020. Po vypuknutí pandémie naše členky začali šiť rúška a v spolupráci s obcou dorastenci DHZ roznášali rúška dôchodcom nad 65 rokov. Pravidelne sme začali dezinfikovať zastávky a iné verejné priestranstvá.

V rámci protipovodňových aktivít sme sa pustili do čistenia odtokových kanálov na Hlbokej a Slanej ulici. Tak ako v minulosti, aj v tomto roku sme si splnili milú povinnosť a pred Obecným úradom v Bernolákove sme ozdobili a postavili máj. A dokonca po veľmi dlhej dobe sa nám podarilo zakúpiť naše prvé hasičské auto. Veríme, že práca s ním bude jednoduchšia a ešte viac prospešná pre obec.

Ďakujeme obci Bernolákovo a všetkým podporovateľom DHZ Bernolákovo. Ak tá naša práca zaujala a rád by si sa k nám pridala, neváhaj nás kontaktovať, radi privítame nových členov: 0917 548 263, bernolakovo.dhz.hasici@gmail.com

Oliver Kopecký
dobrovoľný hasičský zbor

penzionpalenica.eu 0917 414 158

Hlavná 69, Bernolákovo

ubytovanie | reštaurácia | denné menu | svadby | oslavy

www.rozvozobedov.sk

OCHOTNÉ SRDCE

V austrálskom Melbourne sa pred časom udiala úsmevná udalosť. Tamojší oddiel skautov aby získal ďalšieho dobrodruha, dostal za úlohu pomáhať prejsť starším ľuďom na tamojších križovatkách cez cestu. Keďže tých starších ľudí v klasickom zmysle (seniorov) bolo akosi pomenej, dvojica asi osemročných skautov to vyriešila svojky. Pomáhali tým, ktorí boli starší od nich. A tak „obeťou“ ich pomoci bola aj istá pani, ktorú tí chlapi ochotne, ale proti jej vôli, podopierali z ľavej aj pravej strany. Ona, celá zdesená, sa im snažila cestou cez križovátku vysvetliť, že snáď nie je až taká stará, veď len nedávno oslávila štyridsiatu :-)

Možno aj vy ste natrafili na človeka, ktorý bol stelesnená ochota pomáhať. Ale k tej pomoci sa vyžaduje, podobne ako pri charite, jeden dôležitý obojstranný prístup: nielen pomáhať, ale pomoc vedieť aj prijať. Pomáhať niekomu proti vôli skôr zavaňá dotieravosťou alebo nejakými skrytými bočnými záujmami. Nedávno, keď som si robil poriadok v garáži, medzi odloženými novinami a časopismi, ktoré som chcel vyhodit' do zberu, som natrafil na jeden zaujímavý článok v dnes už neexistujúcom časopise (Miriam 3/2018), ktorí redigovala moja bývalá farnička z Lamača. Autor Vojtech Ondraška v článku pod názvom Úskalia služby poukazuje na niektoré zásady, ktoré treba dodržiavať v snahe pomáhať iným, a zároveň v sebareflexii vždy skúmať, či pod pláštikom pomoci iným sa u mňa neskrývajú aj iné motivácie. Vymenúva až 14 faktorov, ktoré môžu zbytočne degradovať aj tie najkrajšie úsilia, napr. služba ako samsopása, služba ako splátka, služba ako číra aktivita, služba bez lásky, služba ako výzva, megalomanská služba, služba v podobe trpitelstva, služba v zmysle úteku od povinností a iné. Možno už z týchto slovných spojení dokážeme vycítiť, aký je spoločný menovateľ úskalí, ktoré aj tú najkrajšiu pomoc inému zdevalvujú. Je to ľudské ego. Pod rúškom pomoci hľadám v prvom rade seba. Ten druhý ani netuší, že má vlastne prijatím pomocnej ruky niekomu poslušit' v nejakej sofistikovanej forme egoizmu. Takéto skryté záujmy asi najčastejšie vysokočia na povrch vtedy, keď sa niekto cíti ohrdnutý, že jeho pomoc bola odmietnutá alebo bola síce prijatá, ale bez náležitej vďačnosti a pocitu zaviazania

SÁM DOMA

Uplynulé mesiace sme prežili či ešte stále prežívame v inom rytme života. Stalo sa, čo sme si nevedeli predstaviť, možno sme to videli len v sci-fi filmoch. Zostať sám doma. Predstava nejst' von, do práce, za priateľmi, či nemožnosť stretnúť sa s rodinou – to predsa nemôže byť realita nášho života. Ak sme niekoho videli so zahalenou tvárou, skôr sme mali obavy, či to nie je zlodej. A realita je tu.

Sám doma, v karanténe, niektorí s najbližšou rodinou, s obmedzeným pohybom. No boli sme naozaj sami? Iste, máme komunikačné prostriedky, ale priame podanie ruky či objatie to nenahradí. Pocítili sme to najviac počas veľkonočných sviatkov, kedy aj

nosti voči dobrodincovi a pod. Apoštol Pavol v liste, ktorý adresoval kresťanskej komunite v Korinte, takto charakterizoval myšlienku dobročinnnej lásky: „Veselého darcu miluje Boh.“ (2 Kor 9,7) Ak je človek takto vnútorne nastavený, na jednej strane má v sebe ochotu pomáhať a slúžiť iným bez ohľadu na to, aká bude spätná väzba. A zároveň autentickým spôsobom naplní aj tie najušľachtilejšie pohnútky svojho srdca. Z môjho pohľadu ako kňaza a veriaceho človeka je tam ešte jeden dôležitý element. Nejde len o čistú filantropiu (a už vonkoncom nie tú komerčnú, keď sa snaží niekto s určitými ambíciami dostať do povedomia širokej verejnosti), ale o vedomie vďačnosti voči Bohu, že nám vložil do srdca túžbu nebyť a nežit' na tejto zemi len pre seba, ale byť aj k dispozícii pre iných a mať ich rád bezpodmienečnou láskou.

V tejto súvislosti a v nadväznosti na situáciu, v ktorej sa počas pandémie ocitla nielen naša vlasť a naša obec, ale takmer polovica planéty, som mal možnosť zažiť dva protichodné postoje v ľuďoch. Aj to, ako sa niektorí v obchodoch predbiehali, hádali, vrčali po sebe, keď mu niekto pred očami vychytil posledné balenie cestovín, to, ako poniektorí ten dlhý čas karantény pochopili ako možnosť vo dne v noci vyesedať pred počítačom, ťukať do klávesnice, občas vygenerovať aj nejaké nesúvislé slová a vety, vyliat' tú žumpu zo svojej mysle na sociálne siete a kontaminovať ostatných nejakým hejtom. Ale zažil som aj mnoho krásneho. Keď som uvažoval, ako by sme mohli byť ako farské spoločenstvo k dispozícii aj pre iných v našej obci a cez WhatsApp som sa snažil skontaktovať s viacerými členmi z našej farnosti, rozposlal som viacerým prosbu a výzvu, či by boli ochotní zapojiť sa do tejto dobrovoľníckej skupiny. Vzhľadom na to, že počas prvých dní mimoriadnej situácie sa cez médiá vykresľovali rôzne katastrofické scenáre, mal som obavu, že každého sa skôr zmocní duch sebazáchovy v zmysle „zachráň sa, kto môžeš“. Po niekoľkých minútach som dostával prvé pozitívne odozvy a počas ďalšieho dňa sme už mali vo farnosti k dispozícii viac ako tridsať dobrovoľníkov, navyše každý z nich bol z inej časti Bernolákova, a tak sme mali pokryté takmer celé teritórium obce. Potreboval som najmä dobrovoľníkov na zabezpečenie náku-

pu potravín, drogerie, liekov alebo vybrať veci na poštu pre seniorov alebo osoby zdravotne znevýhodnené a iných, ktorí patrili do rizikovej skupiny. Pandémia sa nás našťastie len zľahka obtrela, ale cením si, že títo ľudia boli ochotní pomôcť aj vtedy, ak by išlo o dlhotrvajúci stav. Vtedy sme to, samozrejme, nevedeli. Taktiež si cením, ako sa zapojili najmä ženy do šitia a muži do distribúcie rúšok, vrátane zháňania niektorých komponentov, ktoré boli dočasne nedostatkovým artiklom. Napokon sa nám ich podarilo pripraviť v dostatočnom množstve aj pre niektoré nemocnice a sociálne zariadenia, kam sme ich distribuovali cez Slovenskú katolícku charitu. Cením si v tejto oblasti aj spontánnu spoluprácu s miestnym dobrovoľným hasičským zborom (pri vlne solidarity, ktorú sme už dávno nezažili, vtedy kolovala na Slovensku MMS, ktorú ste možno aj vy našli v mobile: „Keď nám to ide tak dobre s tými rúškami, poďme v sobotu von a postavme konečne aj tie diaľnice!“) Teraz možno budeme stáť pred inými okolnosťami. Byť naporúdzí rodinám a jednotlivcom, ktorých sa dotknú nepriaznivé ekonomické a sociálne dopady, byť oporou pre tých, u ktorých sa aj na ich psychike už prejavili stopy strachu z obavy pred infekciou a v prípade ďalšej vlny pandémie ich môže tento strach paralyzovať. Vo svete poznačenom globalizáciou a masovou migráciou môžeme byť pripravení aj na ďalšie fázy stavu, ktorý sme zažili. Možno prídu iné mutácie vírusu a pri Covide 23 budeme spomínať, aká pohoda panovala pri Covide 19. Bez ohľadu na to, čo nás môže v budúcnosti ohroziť, vírusom sa možno nevyhneme, ale je v našich silách (s Božou pomocou) nenechať sa obráť o zdravý rozum a triezvy úsudok prejavmi hlúposti a najmä nenechať si rozvrátiť srdce vírusom zloby. Som vďačný mojim farníkom za to, ako sa k celej situácii postavili. Mal som ich veľmi rád aj predtým, a teraz si ich vážim ešte viac. Aj do budúcnosti sme pripravení mať otvorené srdce pre každého človeka bez ohľadu na svetonázor a presvedčenie. K tejto spolupráci pozývam všetkých občanov dobrej vôle v našom Bernolákove.

Branislav Čaniga
berňolákovský farár

Nie sme sami doma, Pán Ježiš Kristus vraví aj nám: „Ajhľa, ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta (Matúš 28, 20). Bol a je s nami, aj keď sa cítime osamotení, On podáva ruku, aby nás pozdvihol opäť k plnohodnotnému životu, aby sme nemuseli byť sami doma.

Prajem vám naozaj pokojné prežitie nastávajúcích dní a pozývam i na služby Božie, ktoré sa konajú v našom evanjelickom a. v. chráme Božom v nedeľu o 10.30.

Mgr. Rastislav Hargaš
evanjelický farár a. v.

ZMENY V POVRCHOVÝCH VLASTNOSTIACH ZEME

Pôvodné vlastnosti povrchu našej planéty a zmeny spôsobené človekom stále viac rezonujú vo vedeckej spisbe a v úvahách odborníkov na funkčnosť a využívanie povrchu Zeme ľudskou populáciou. Sú obsiahnuté pod dvojslovným anglickým názvom „soil sealing“. V doslovnom preklade to znamená síce trvalo nezvratný úbytok pôdy, ale má aj širší význam. Krajinná, pedológia, demografi a urbanisti pod týmto dvojslovným termínom rozumejú nielen jednoduché a trvalé zakrytie povrchu Zeme bytovou zástavbou a priemyslom, ale aj pohyblivou dopravou, dláždením povrchu betónom, asfaltom a inými hydrofóbnymi materiálmi. Človek ho tak vedome, temer na „večné“ časy, vyraduje z pôvodnej funkcie. Číslo hovoria jasnou rečou. Už totiž na začiatku tretieho tisícročia bola len samotná rozloha Európy na 10 % trvalo zastavaná a trend až doteraz narastal a má tendenciu neustáleho rastu. V sídlach mnohých veľkých miest je dokonca voľná plocha pôdy eliminovaná na viac ako 50 %. A nedá mi nespomenúť, že už na začiatku tretieho milénia sa ľudia len v samotných USA „hrdili“ skutočnosťou, že jeden automobil pripadal už vtedy u nich, sotva na dvoch ľudí. Uvádžam to len preto, že už dnes s určitou viere o aké „Pyrrhovo víťazstvo“, či prvenstvo ide. V prenesenom zmysle slova to predstavuje nebyvalé budovanie ciest, odstavných plôch, veľkokapacitných destilačných zariadení na výrobu pohonných látok a množstvo čerpacích staníc. Inak by rastúci automobilizmus, vodná i vzdušná doprava ako nástroj pohodlia človeka, nemali význam. O iných, závažnejších negatívach sa na tomto mieste nechcem vyjadrovať. Ale pripomením, že v posledných piatich storočiach nášho vývoja svetová populácia narastala prudšie ako kedykoľvek predtým. Napríklad z pôvodných približne niekoľko stotisíc ľudí vzrástol náš počet priam erupčne, až na dnešných 7 miliárd. Je to viac ako dvadsaťnásobný exponenciálny nárast. Do roku 2050 by sa pri takomto tempe prírastku malo ľudstvo „vyšplhať“ na hranicu desiatich miliárd. S tým súvisí aj zintenzívnenie budovania a údržby už existujúcej infraštruktúry, teda spomenutej bytovej výstavby, rozmiestnenie priemyslu a dopravy. Ale treba aj jasne definovať nebyťaci, negatívne pôsobiaci sprievodný úbytok lesnej či poľnohospodárskej ornej pôdy. Je preto oprávnené sa dokonca zamýšľať aj nad možným hladomorom na globálnej úrovni a o možnostiach a nutnosti samotnej redukcie populačnej erupcie. O nej už v 18. storočí hovoril Maltus (1798). Ale odvtedy až dodnes sa vlastne nič podobné nestalo, hoci prebehli dva svetové konflikty. Jeho prognóza, že všetko, čo súvisí s možným preľudnením planéty, vyrieši hlad, epidémie či pandémie a vojny sa chvalabohu v dôsledku pokroku v medicíne a genetike pestovania či chovania domáceho zvieratstva nenaplnila. Ak áno, tak len lokálne a dočasne. Dokonca niektorí demografovia tvrdili a tvrdia dodnes opak. Vedecky sa totiž vraj dokázalo, že planéta Zem je schopná pojať a užiť viac ako 25 miliárd ľudí. Ale všetko závisí od prerozdelenia, a v tom je vlastne podstata problému. Pretože aký celosvetový orgán by to mal byť, ktorý by mal tú moc čosi niekomu silnejšiemu nariaďovať? Na druhej

strane sa ale ukázalo, že svetová produkcia dvoch do budúcna najdôležitejších pilierov výživy ľudstva – ryže a pšenice, bude dostatočne istá vzrastajúcu potrebu. Terajšie genetické využitie len genómu pšenice vzrástlo totiž z niekdajších 20 – 30 q/ha viac ako na dvojnásobok. A pri ryži sa dá predpokladať podobný trend. Na svetovej úrovni sa dokonca tvrdí, že už súčasne známe technológie dovoľujú získavať v podstate bezplatné energie a zabezpečiť tak všetkých ľudí na Zemi potravinami, pitnou vodou a ostatnými nevyhnutnými životnými podmienkami. Hovorí sa ale, že najdôležitejšou podmienkou takéhoto vývoja je prevládanie kultúrno-morálnych všeľudských hodnôt panujúcich vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi. Len zjednotenie ľudstva je zárukou nášho prežitia. Našťastie aj spotrebiteľský spôsob myslenia sa už dnes vraj mení a musí sa meniť i ďalej, až do stavu duchovno-morálneho rozmeru, a to nielen v slová, ale aj v činoch.

Zmeny v povrchových vlastnostiach Zeme som si zvolil za tému len preto, že aj nás sa už začínajú bezdôvodne, ale o to intenzívnejšie dotýkať. Aj na tak malom priestore, akým je najbližšie okolie hlavného mesta, možno totiž vidieť, ako sú do úzadia bezohľadne tlačené či likvidované najdôležitejšie krajinné prvky – enklávy lesa a pomerne rozsiahle plochy mimoriadne kvalitnej ornej pôdy. Nechcem poučovať a o to menej dako obviňovať, chcem len pripomenúť, že orná pôda nie je záležitosťou vývoja posledných pár rokov, ale stáročí, a stala sa už dávno, od dôb človeka zberača našou živiteľkou. A ako sa zdá, ňou aj naďalej zostane. Nič iné ako základ nášho potravinového reťazca neexistuje a ani existovať nebude. Preto ak ju nezveľaďujeme a dostatočne nechránime, nemáme potom právo s ňou narábať a likvidovať na večné časy, ako sa komu zachce. Dnešný stav totiž hovorí aj o skutočnosti, že viac z pôdy berieme, ako do nej vraciame. Mali by sme to mať na všetkých úrovniach nášho myslenia na zreteli, predovšetkým štátneho a bezprostredne obecného. Mali by sme vedieť, že v prepočte povrchu Zeme na jedného človeka tento neomylný ekvivalent neuvěřiteľným tempom celosvetovo klesá. Mám dojem, že v našom najbližšom prostredí ide z tohto hľadiska o historický rekord. Tak obrovský úbytok ornej pôdy a prírastok obyvateľstva tu nikdy nebol. A preto aj vnútorná infraštruktúra bola kvalitatívne ale aj kvantitatívne odlišne budovaná. Bola vnútorne i navonok kompaktnějšía, často stavaná, div že nie spôsobom „stena na stenu“. Dnes sme na pokraji zániku aj účelovo užitočných domácich záhrad a inzeratívnych. Istili nám dostatok ovocia a zeleniny na celý rok. Dnes sme ich pretransformovali na parkové, s jazierkami, skalkami, doplnené okrasnými kríkmi, vysokými drevinami a všade prítomným vkusným trávníkom. Veď čože, ak sa neurodí, dovezieme, samozrejme pokiaľ kolom dokola nepozatvárajú hranice. To, čo donedávna symbolizovalo bohatosť jedincov – napríklad parková úprava priedomí a dvorov či záhrad - sa dnes stalo bežným javom pre každého. Namiesto pluhu, plečky a rotavátora nám do zbierky bežného náradia pribudli motorové alebo elektricky hnané trávne kosačky. Cho-

diť za nimi je určite príjemnejšie ako jednotiť, kypriť pôdu okolo zeleniny, chemicky chrániť pred škodcami alebo si ju pohodlnejšie kúpiť v tzv. „retazcoch“. Ľudia logicky pochopili poslednú možnosť. Je tu však jeden háčik! Ak si totiž kúpim zeleninu a ovocie v obchodoch, neviem o ich histórii pestovania vôbec nič. Už dávno som si naivne myslel, že veľkovýroba všetko vyrieši, ale veľmi rýchlo som pochopil, že bez pesticídov to aj vo veľkovýrobe zaškrípe, a hlavne tam. A tak ak niekto dnes hovorí o ekologickom pestovaní, mal by si uvedomiť, o čom vlastne hovorí.

Neviem presne povedať, koľko hektárov lesnej a ornej pôdy sa za trvalým zakrytím i u nás a v širšom okolí ukrýva. Pôda bývala odkiaľsi našou pýchou a teraz neviem s určitou povedať, kde sa nám tento vnútorný pocit stratil. Myslím si, že sa stratil už v úrobách totality, ona nám totiž doslova zničila lásku k pôde. Za vlastnenie pôdy boli ľudia totiž často tvrdo prenasledovaní, znenávidení a stíhaní. Starší si iste pamätajú dobu, keď nám na každom kroku „mocní“ tej doby vytýkali zaujatosť a lásku k pôde, dokonca aj spisovatelia nedávneho, tzv. „socialistického realizmu“. A dnes tiež čakáme, ako sa jej výhodne a možno aj pod „cenu“ zbaví. Všetko len nedávno sme všetci, temer korporatívne boli vlastne „dobou“ donútení „prešaltovať“ na iné činnosti a pôda ostala nám akoby „ukradnutá“. A musím sa priznať, že i mňa, už len pri pomyslení na ornú pôdu, začne kdesi mraziť. Pojmy ako roľník, sedliak, gazda a gazdiné z nášho slovníka možno oprávnenne zmizli, ale opäť ich nahradilo niečo „odkukané“ – slovo farmár (?). S určitou možno povedať, že nejde len o hmotnú podstatu, ale aj o čosi ďaleko cennejšie a hlbšie, čo málokto vie dnes posúdiť. A okrem toho je možné, že úbytok, teda náš „soil sealing“ je v skutočnosti ešte väčší ako som si myslel. Nostalgieky však spomíname na to, ako naše matere starostlivo odkladali každý grajciar len preto, aby mohli prikúpiť čo len štvorcovú siahu pôdy. V tejto súvislosti pripomeniem, vlastne upozorním na fakt, že mladučka Švédka len nedávno postavila svojím vystúpením do pozoru „mocných tohto sveta“ len preto, že za peniaze nivočia planétu, na ktorej žijeme. Na margo súčasného stavu spomeniem, že staročínsky spisovateľ Li Po niekde povedal, že peniaze ovládli svet, že za ne si kúpiš všetko, vraj aj „ženu nedobytnú“, a ak sa pozriete do východnej časti nášho chotára, zdá sa, akoby mal pravdu.

Neviem vlastne, o kom hovorím, a priznám sa, že to ani nepotrebujem, a usudzujem len z výsledku činnosti niekoho, o kom si myslím, že neuvažuje a nekoná pre naše dobro racionálne. Účelovo tu niekto bezohľadne nadraduje bytovú, cestnú a inú výstavbu nad zásadami tvorby a ochrany vyváženej krajiny. Aj dnešná doba dokazuje, že peniaze nie sú všetko a nie je to celkom tak, ako povedal Číňan. Aspoň raz v živote sa určite každý z nás obzrie a zistí, čo za ním ostalo. To „naše“ dnes budované asi príliš chutné sústo do budúcnosti nebude. Nasledujúce generácie, ak povyrastú, sa budú určite diviť a pýtať, ako sme to vlastne mysleli.

Ján Navara

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA!

Jarné slniečko svojimi lúčmi zohrieva vyprahnutú zem, ktorá nedostatkom vlhky trpí ako teraz ľudstvo na celom svete. Vôkol nás v záhradách kvitnú kvety rôznych farieb a včielky z nich zbierajú peľ a vtáčiky veselo štebocú, navonok sa zdá, že je všetko v poriadku. Ale nie je. Ako je na Slovensku zvykom, dievčatá na jar vynášajú Morenu v podobe bábk a hádžu ju do potoka. Tohto roku to nestihli. Krutá pohanská bohyňa smrti ovládla celý svet. Pandémia koronavírusu nepozná hranice. Vďaka cestovaniu osôb z jedného miesta na druhé sa objavila aj na Slovensku blízko našej obce. Zrazu sme sa ocitli v situácii, ktorá pripomína zakliate kráľovstvo v rozprávke o živej vode.

Krízový štáb obce pod vedením starostu, Mgr. Richarda Červienku, ako prvý na Slovensku prijal preventívne opatrenia. Zakázal pohyb osôb bez rúška, zatvoril školy, škôlky, ihriská, kultúrny dom, dom služieb, obecný úrad, knižnicu a zrušil všetky kultúrne a športové podujatia. Bola nariadená prísna karanténa. Starším a chorým pomáhali pri nákupoch dobrovoľníci z farského úradu pod vedením pána farára Bratislava Čanigu ako aj miestna polícia a neznámi dobrovoľníci. Týmito opatreniami sa predišlo rozšíreniu nákazy v našej obci. Zaslúžia si úprimnú vďaku. Zároveň aj zamestnanci predajní potravín a lekárne, ktorá bola vyťažovaná na plné obrátky a taktiež i zdravotné stredisko.

Mesiac máj patrí všetkým mamám. Tohto roku bol bez slávnostnej akadémie, len v kruhu rodiny. Je tiež zasvätený Sedembolestnej panne Márii, patrónke Slovenska. V týchto ťažkých časoch sa k nej modlí celý kresťanský svet.

My, skôr narodení, žijeme v neistote. Bojíme sa o seba a našich najdrahších. Stojíme pred otázkou: rúško pomôže?

Chýbajú nám spoločné stretnutia v našom klube, kde nás vítala usmiata tvár našej pani Eriky Piterovej s kávičkou či čajíkom a domácim koláčom. Pri humore Vlastičky sme zabudli na starosti a bôle a pri veselej pesničke sme sa cítili príjemne. Ako sa hovorí: v núdzi poznáš priateľa. U nás to platí. Vedúca klubu dôchodcov Marianka Zemanová, Matilka Čambalová a Helenka Horáková sa snažili pre mňa urobiť čo sa dá. Za to úprimná vďaka.

Nech ťa chráni ruka Pána, keď otvoriš oči zrána.

Vzkriesený Ježiš z neba v podobe vína

a chleba nám pripomína,

že jeho láska chráni nás v každom čase

a dodáva veľa sily a energie

na zdlanie tejto hroznej epidémie.

Nech Panna Mária, patrónka Slovenska,

oroduje u svojho syna za nás a svojou láskou

zachráni nás.

Eva Šticová z Obilnej ulice

BLAHOŽELANIE

VLADIMÍR SZERENCSES

Drahý Vladko,

všetko najlepšie k Tvojim päťdesiatinám, veľa pevného zdravia, lásky, šťastia, spokojnosti a mnoho krásnych zážitkov aj na dvoch kolesách. Ti do ďalšieho života želá

Tvoja milujúca rodina

Nepredajné. Vydáva Obecný úrad Bernolákovo v náklade 3 500 výtlačkov.

Redakčná rada: Katarína Barošová, Marta Kucerová, Jakub Hanic, Jozef Petko.

Fotografia na titulke: Miro Pochyba. Fotografia v záhlaví titulky: Miro Pochyba.

Príspevky do ďalšieho čísla posielajte elektronicky na adresu casopisbernalak@gmail.com

alebo odovzdajte osobne na obecnom úrade alebo v kultúrnom dome do **24. 8. 2020**

Registrované Okresným úradom Senec pod č. OÚ SC – 4/98